

	Центрально український державний університет імені Володимир а Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта»			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл загальної чи фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	016.02 Спеціальна освіта				
Освітня програма	Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	Бакалавр				
Форма навчання	Денна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			32	
	Практичні/семінарські			32	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			86	
Семестровий контроль	Екзамен				
Викладач	Рацул Анатолій Борисович, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та спеціальної освіти				
Контактна інформація	a.b.ratsul@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Педагогіки та спеціальної освіти				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» є ознайомлення студентів з теоретичними основами та практичними аспектами спеціальної освіти, а також з особливостями професійної діяльності фахівця в цій галузі. Дисципліна вивчає систему спеціальної освіти, її структуру, принципи, методи та завдання, а також розглядає психолого-педагогічні особливості дітей з особливими освітніми потребами та специфіку їх навчання і виховання.</p>				
Мета	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» є: засвоєння студентами знань про сутність та особливості діяльності спеціального педагога, ознайомлення з основними особливостями та компетенціями спеціального педагога; формування у студентів цілісного уявлення про спеціальну освіту як галузь знань й професійної діяльності та особистісних якостей, необхідних для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; розвиток у студентів професійної компетентності та мотивації до роботи у сфері спеціальної освіти; ознайомлення з категоріями осіб, що є в сфері професійної діяльності спеціального педагога.</p>				
Компетентності	<i>Інтегральна компетентність:</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико				

	<p>консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні:</i> ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><i>Спеціальні:</i> СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо - корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно - рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища. СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб. СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дітей з особливими освітніми потребами у контексті професійних завдань. РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів. РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Розділ 1. Основи спеціальної педагогіки</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Спеціальна педагогіка – галузь педагогічної науки. Спеціальна педагогіка як наука, її мета та завдання. Порівняння термінів «Спеціальна педагогіка» та «Корекційна педагогіка». Понятійно-категоріальний апарат спеціальної педагогіки. Галузі спеціальної педагогіки. Місце спеціальної педагогіки в системі наук. Перспективи розвитку спеціальної педагогіки в Україні.</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Підготовка спеціальних педагогів в умовах закладів вищої освіти. Навчальний процес у закладах вищої освіти: мета, завдання, принципи. Особливості виховної роботи у ЗВО. Специфіка професійної підготовки фахівця за освітнім напрямом «Спеціальна освіта» в сучасних умовах. Система спеціальної освіти як основна сфера професійної діяльності спеціального педагога. Поняття про педагогічну етику та деонтологію в спеціальній освіті.</p> <p style="text-align: center;">Тема 3. Види, причини та класифікація порушень у розвитку людини. Поняття про порушення у розвитку людини. Види та причини вроджених та набутих порушень. Класифікація дітей з порушеннями розвитку, коротка характеристика. Психічне здоров'я та фактори ризику у дитячому віці. Структура та закономірності порушеного розвитку.</p> <p style="text-align: center;">Тема 4. Основні положення корекційно-педагогічної діяльності. Поняття корекційної роботи, її компоненти, принципи та</p>

умови її реалізації. Основні вимоги щодо забезпеченості корекційно-розвивальної спрямованості навчання і виховання дітей з ООП. Характеристика об'єкту корекції.

Тема 5. Загальна характеристика сучасної системи освітньо-корекційних послуг. Диференція системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Можливості інтегрованої та інклюзивної освіти дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Індивідуальне навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку як форма організації корекційно педагогічного процесу. Організаційно-методичні основи функціонування інклюзивно-ресурсних центрів в Україні.

Тема 6. Корекційний педагог як суб'єкт корекційно-педагогічної діяльності. Роль корекційного педагога у навчанні та вихованні дитини із психофізичними порушеннями. Професійні якості корекційного педагога. Особливості діяльності корекційного педагога в закладах інклюзивної освіти.

Особливості етичних вимог до професійної діяльності корекційного педагога. Професійний обов'язок корекційного педагога. Вимоги до особистості педагога-дефектолога.

Розділ 2. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СПЕЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Тема 7. Характеристика дітей з сенсорними порушеннями. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням зору. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням слуху. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення зору та слуху.

Тема 8. Характеристика дітей з порушенням опорно-рухового апарату Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з ДЦП. Психолого-педагогічна характеристика дітей з захворюваннями опорно-рухового апарату. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення опорно-рухового апарату.

Тема 9. Характеристика дітей з інтелектуальними порушеннями. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з інтелектуальними порушеннями. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення інтелекту.

Тема 10. Характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення емоційно-вольової сфери.

Тема 11. Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями. Класифікація та причини виникнення порушень. Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями. Шляхи попередження девіантної поведінки. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення емоційно-вольової сфери.

Тема 12. Логопедія як галузь спеціальної педагогіки. Логопедія як самостійна галузь спеціальної педагогіки. Природничо-наукові основи логопедії. Принципи логопедії. Методи логопедії як науки. Взаємозв'язок логопедії, загальної та спеціальної психолого-педагогічної науки.

Тема 13. Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація. Поняття «норма мовлення». Мова та мовлення: спільне й відмінне. Анатомо-фізіологічні основи правильного мовлення. Причини порушення мовлення у дітей. Класифікація порушень мовлення.

Тема 14. Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення. Історичні відомості про становлення і розвиток

	<p>логопедичної допомоги. Комплектування освітніх закладів системи спеціальної освіти. Логопедичне обстеження дітей із порушеннями мовлення. Освітні заклади для дітей із порушеннями мовлення.</p> <p>Тема 15. Характеристика дітей з порушенням мовлення. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення. Особливості корекційної роботи з дітьми, що мають порушення мовлення.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Розподіл балів, які отримують студенти 16 с. х 3=48 б. + ІТЗ 12 б.= 60 б.+ екзамен 40 Б. = 100 б.</p> <p>Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів: Поточна оцінка на семінарських заняттях визначається за такими критеріями: Поточна оцінка на семінарських заняттях визначається за такими критеріями:</p> <p>3 бали – студент демонструє всебічне, систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу; вміння вільно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; творчі здібності в розумінні, викладенні і використанні навчального матеріалу; уміння творчого застосування теоретичних знань на практиці, активність у роботі семінару;</p> <p>2 бали – студент демонструє систематичні знання теоретичного матеріалу, уміння інтерпретувати сутність основних понять навчального курсу, наводити приклади з педагогічної практики;</p> <p>1 бал – студент демонструє репродуктивне відтворення матеріалу курсу під час доповіді, або робить доповнення під час обговорення питань; студент робить незначні доповнення під час обговорення питань семінарського заняття</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів за виконання індивідуальних творчих завдань відбувається за допомогою 12-бальної шкали:</p> <p>12 балів – ІНДЗ виконане самостійно, в повному обсязі, у змісті відображено актуальність вибору теми, мету, завдання, окреслені сучасні підходи до даної проблеми, вказана власна точка зору, виокремлені ґрунтовні висновки, оформлена робота згідно вимог.</p> <p>10-8 балів – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті відображено актуальність, але не зовсім точно сформульовано мету, завдання, наявні різні підходи до даної проблеми, є спроба окреслення власної точки зору, показані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.</p> <p>7-5 балів – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті є спроба обґрунтування важливості теми; мета, завдання поверхнево сформульовані, наявний загальний зміст роботи, вказані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.</p> <p>4-1 балів – ІНДЗ виконане частково, обґрунтування вибору теми відсутнє; мета, завдання визначені не належним чином, зміст роботи не чітко розкритий, висновки носять описовий характер.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».</p>

Студенти, викладачі мають дотримуватися [ЕТИЧНИЙ КОДЕКС університетської спільноти в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка](#).

Академічна доброчесність. Очікується, що ІТЗ студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах обов'язково посилаються на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Відвідування занять та поточний контроль.

Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Недопустимі під час вивчення навчальної дисципліни пропуски та запізнення без поважних причин на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Підсумковий контроль. Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзамен передбачає оцінку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та набування необхідних професійних вмінь на підставі оцінок, отриманих ними на практичних заняттях, самостійної та індивідуальної роботи. Перескладання екзамену відбувається у встановлений деканатом термін. Процедура перескладання екзамену включає в себе демонстрацію студентом-боржником теоретичних знань, практичних навичок і вмінь з певної теми курсу, що відображені у екзаменаційному білеті.

Інформаційне забезпечення

Офіційний сайт ЦДУ: <http://www.kspu.kr.ua/ua/>.
<http://www.info-library.com.ua/books-book-69.html>
http://pidruchniki.ws/17530607/pedagogika/ponyattya_istoriyi_pedagogiki
http://ebooktime.net/book_346.html
http://eduknigi.com/ped_view.php?id=25
<http://www.info-library.com.ua/books-text-466.html>
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/Djurin/index.php
http://jorigami.narod.ru/PPcorner/Classics/Komensky/Komensky_Ya_n_Amos_Velikaya_didakt_izbr.htm
http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpkhnpu/ZNtNDR/2008_28/9.htm

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average>.

2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.

3. Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

4. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/

	<p>5. Єдине освітнє інформаційне вікно України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.osvita.com</p> <p>6. Інформаційний портал «Знання» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://znannya.info</p> <p>7. Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchiy-prostir.pdf?fbclid=IwAR1wgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAxQAWMTnMoGjlepbBQUXX47kRw__Z8Qc</p> <p>8. Освіта України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://osvita-ukrainy.com.ua Освіта UA [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://osvita.ua</p> <p>9. Онлайн-курс «Права людини в освітньому просторі». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : / Студія онлайн-освіти EdEra. Режим доступу: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about</p> <p>10. Онлайн-курс «Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://shr.name/cTv6O</p> <p>11. Освітній портал "Освіта.UA". http://osvita.ua</p> <p>12. Освітнянська мережа України. www.ednu.kiev.ua</p> <p>13. Освітній портал «Naurok.ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://naurok.com.ua,</p> <p>14. Освітній портал «Vseosvita.ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://vseosvita.ua</p> <p>15. Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.intellect-invest.org.ua</p> <p>16. Е-бібліотека – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: www.ussf.kiev.ua</p> <p>17. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/</p> <p>18. Електронний браузер та тренажер МКФ. Режим доступу до ресурсу: https://stage.icfinedu.org/browser</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<i>Аудиторія теоретичного навчання, проєктор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</i>